

Lier kommune

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket – NMSK

Tiltaksstrategier Lier kommune 2024 - 2027

Innhold

Innledning.....	3
Skogkultur.....	3
Veibygging	3
Tilbakeblikk.....	4
Tilskuddssatser og prioriteringer	5
Lokale utfordringer.....	6
Strategi NMSK 2024 – 2027.....	8
NMSK - Søknad og søknadsfrist.....	9

Innledning

Tiltaksstrategien fra 2020 – 2023 skal revideres og gjelde for perioden 2024 – 2027. Strategien belyser formålet med ordningene, prioriteringene og om vi har oppnådd det vi ønsket i den forrige runden, og om de ulike lokale utfordringene knyttet til hvert tema. NMSK, eller nærings- og miljøtiltak i skogbruket, representerer statlige tilskuddsmidler administrert av kommunene. Det overordnede målet med de ulike tilskuddene er å øke verdiskapningen og sikre en langsiktig forvaltning av skogen. Samtidig skal det tas hensyn til og videreutvikle miljøverdier som biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogsområdene. Den økte verdiskapningen i skogbruket skal gjøres basert på regionale og lokale prioriteringer, hvor kommunen forvalter midlene og er i dialog med de ulike interesseorganisasjonene.

Skogkultur

Tiltak som kvalifiserer for NMSK – tilskudd er skogkulturaktiviteter som har til hovedformål å stimulere til utvikling av kvalitetsskog, i all hovedsak ungskogpleie. Målet med ungskogpleie er å styre treslagsblandingen slik at den blir mest mulig optimal for skogeieren, fristille framtidstrær av god kvalitet, øke stabiliteten for enkelttrær mot storm- og snøskader og ta vare på mangfoldet. Tilskudd kan også søkes ved skjøtsel av skog i kantsoner og i sammenheng med kulturminner.

Ved skogkulturarbeid skal det tas flerbrukshensyn som å sette igjen kantsoner mot myrer, vann, vassdrag og til dels kulturlandskap. Rydding langs stier og skiløyper er også ønsket med hensyn til friluftsliv.

Veibygging

Tilskudd til veibygging kommer fra en egen pott, hvor hovedformålet å bidra til at skogsbilveiene tilfredsstiller dagens krav til tømmerbiler, slik at næringen har effektiv tilgang på ressurser. Tilskuddet kan gå til prosjekter som omfatter ombygging av hele veistrekninger, ombygging av bruer eller kortere strekninger som er tydelige flaskehalser. Det kan også gis tilskudd til nybygging av skogsbilvei og traktorveier. Generelt tiltak som hever standarden og veiklassen opp fra opprinnelig nivå er tilskuddsberettiget.

Det er særlig fokus på rasfare og vannmiljø ved tildeling av midler til veiprosjekter. Alle veiprosjekter må følge *Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier* for å være tilskuddsberettiget.

Tilbakeblikk

Høsten 2020 kom den nye skogbruksplanen for Modum, Lier, Røyken og Hurum hvor håpet var at det ville bidra til et økt aktivitetsnivå på ungskogpleie. Det kan ikke sies å hatt noe merkbar betydning for arealet med utført ungskogpleie.

I perioden 2020 – 2024 har det vært varierende aktivitet på ungskogpleie med et snitt på 965 daa årlig. Dette er litt under halvparten av hva Lier bør ligge på. Med et produktivt skogareal på 197 187 daa bør det utføres minimum 2000 da med ungskogpleie årlig, noe som tilsvarer ungskogpleie på 1% av det produktive skogarealet hvert år. Med en årlig avvirkning på 55 000 kubikkmeter de siste 5 årene mot 47 000 kubikkmeter i perioden før, ser vi en økning i avvirkningsvolumet. Det betyr at vi også må ha en økning i ungskogpleie hvis man skal kunne høste like godt av skogen fram i tid. Dette blir et viktig fokusområdet i årene som kommer.

Ungskogpleie

År	Areal (daa)	Kostnad (kr)	Tilskudd (kr)
2020	1811	1 001 460	355 898
2021	473	254 209	88 971
2022	1171	777 988	267 838
2023	407	280 534	98 670

Nybygging og ombygging av skogsbilveier vil naturlig nok variere. For perioden 2020 til og med 2023 har det vært utbetalt i overkant av en million kroner i tilskudd til bygging og rehabilitering av skogsbilveinettet. For 2024 er det allerede tildelt over 1,6 millioner kroner i tilskudd. Skogeiere oppfordres til å søke tilskudd til veiprosjekter, da innestående tilskuddssøknader påvirker tildelingen av midler til kommunen fra Statsforvalter.

Skogsbilvei

År	Utbetalt tilskudd (kr)
2020	933 856
2021	0
2022	25 445
2023	69 000

Tilskuddssatser og prioriteringer

Hvert år tildeles Lier kommune en tilskuddspott som skal forvaltes til bestemte formål. Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 3 sier at det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt. Dette betyr at noen tiltak vil prioriteres framfor andre ved tildeling av tilskudd fra begrensede midler. Hvert år bestemmes satser og prioriteringer for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Satsene og prioriteringene kommer som et eget skriv hvert år, og ligger som vedlegg til denne tiltaksstrategien.

Når det gjelder satsene for tilskudd til skogsbilveier blir de fastsatt for hele fylker, og revideres kun hvis Statsforvalteren mener det er nødvendig. Kommunen forholder seg til retningslinjer og prioriteringer fastsatt av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

For at det skal kunne gis tilskudd forutsettes det at det er tatt nødvendige hensyn i henhold til følgende regelverk:

- Naturmangfoldloven
- Skogloven
- Forskrift om bærekraftig skogbruk
- Forskrift om skogbehandling og skogsdrift for skogsområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka)
- Norsk PEFC – skogstandard

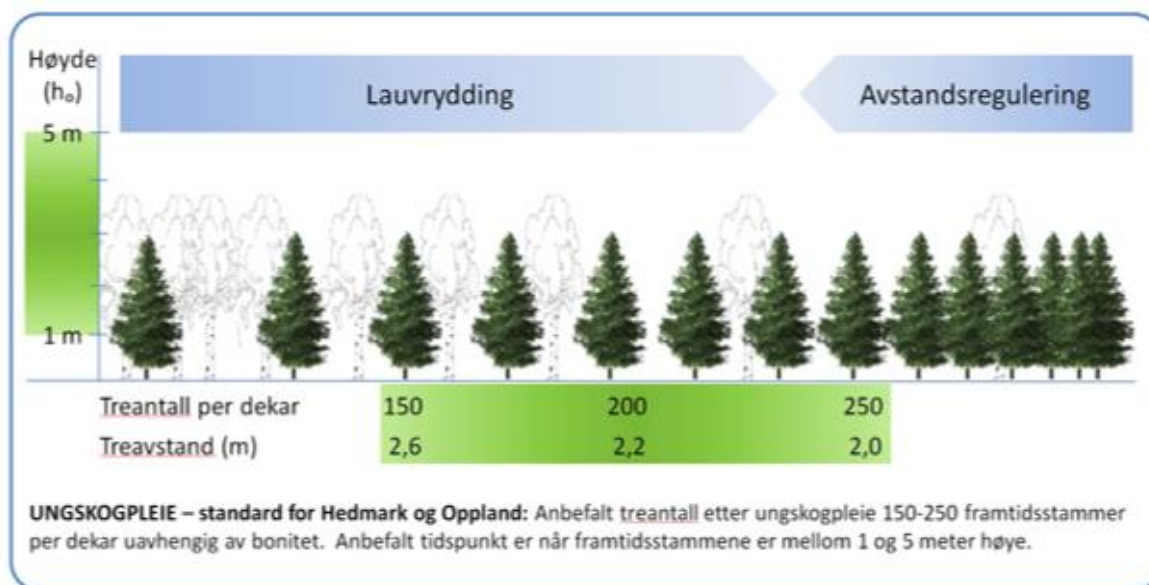

Lokale utfordringer

I Lier og skogbruket generelt er det ungskogpleie som er den største utfordringen. Det er vanskelig å få det gjennomført i stort nok omfang, og til rett tid. Denne problemstillingen er ikke særegen for Lier. Mange ser kanskje på det som en ren utgift man ikke selv får nytten av. Da kan være vanskelig å investere i dag, når det er framtidige generasjoner som får avkastningen. Desto viktigere er det å ha fullt fokus på ungskogpleie, slik at vi kan komme opp på de nivåene vi ønsker lokalt og fortsette å høste slik vi gjør av tidligere generasjoner arbeid fremover i tid.

For å få frem god kvalitetsskog er det helt nødvendig å stelle ungsoggen. Perioden 5 – 20 år etter planting er som hovedregel tidsrommet dette bør gjøres i, avhengig av bonitet. I Lier bør de fleste ungskogfelt oppsøkes 2 ganger før de trer inn i hogstklasse 3.

Dersom ungskogpleie ikke utføres vil man ende opp med skogareal som har veldig høyt treantall og en stor andel treslag som ikke bidrar til optimal virkesproduksjon. Ingen av trærne får særlig grove dimensjoner og bestandet blir ustabil og sårbart for vind- og snøbrekk. Det vil også gi veldig mye lavere avkastning ved hogst sammenlignet med bestand som er stelt underveis, slik prisene på virke er og har vært historisk sett. For å illustrere hvor fordelaktig bruk av skogfond og tilskudd er, og hvor lite av tiltaket man faktisk betaler kan vi se på figur 1 og 2 hentet fra Skogkurs, «Veileder skogfond».

85 % skattefri inntekt

Når du får tilbakebetalt fra skogfondkontoen din etter at du har gjort et tiltak, er det kun 15 % som blir beskattet. Resten er skattefri inntekt.

Kostnader	
Avsetter nok til skogfond	100 % utgiftsføring
Betaler tiltaket	100 % utgiftsføring
Inntekter	
Skogfond tilbake	15 % inntektsføring
Skogfond tilbake	85 % skattefritt

NB!
 Dobbel utgiftsføring
 + 15 % inntektsføring
 = spart skatt

Det er dette vi kaller skogfond med skattefordel.

Figur 1: Viser hvordan skogfond fungerer med dobbelt utgiftsføring og spart skatt. Figur hentet fra Skogkurs.

Lav egenandel på investering etter skatt

Tabellene nedenfor viser din egenandel etter skatt av en investering med ulike skattesatser og eventuelt statstilskudd:

Virksomhetsskogeiers andel i % av totale investeringskostnader

Tilskudd i %	Marginalskatt i % (2021-satser)					
	22	33,4	35,1	37,4	46,6	49,6
0	59	38	35	31	14	8
10	53	34	32	28	12	7
20	47	31	28	25	11	7
30	42	27	25	22	10	6
40	36	23	21	18	8	5
50	30	19	18	15	7	4
60	24	15	14	12	6	3

Beregnet etter skatt, 85 % skattefri andel

Gjelder
 «virksomhets-skogbruk»

Figur 2: Viser prosentandel av kostnaden en virksomhetsskogeier må betale etter tilskudd og skogfond. Hentet fra Skogkurs.

Skogsbilveinettet i Lier er på totalt 175 kilometer. Siden år 2000 er det utbetalt til ombygging på ca. 20 kilometer skogsbilvei. Resten av veinettet er i hovedsak eldre enn dette og har sannsynligvis et behov for oppgradering i mer eller mindre grad. Utfordringene på skogsbilveiene dreier seg ofte om dårlig bæreevne, smale svinger, smale partier og mangel på snuplasser. Den samlede belastningen på veiene er mye større i dag enn den var da de fleste veiene ble bygget. Nå er tømmerbilene større og lengre og de kjører oftere på veiene når de først kjører der.

Strategi NMSK 2024 – 2027

I Lier kommune videreføres de samme hovedmålene som fra forrige strategi. Det kreves dog mye større innsats på ungskogpleien for å komme opp på ønsket nivå, og dette vil være hovedprioritet.

Framover vil det også være viktig å ha større fokus på stedstilpasset treslagssammensetning. Store økninger i skogskader som tørke, snøbrekk, vindfall og påfølgende barkbilleangrep gjør at vi må tenke i retning av mer motstandsdyktig blandingskog, framfor rene granplantasjer. Dette kan vi bestemme i foryngelses- og ungskogpleie fasen hvor vil velger ut framtidstrærne.

Hovedmål	NMSK-tiltak	
Stimulere til utvikling av kvalitetsskog	Ungskogpleie. Fjerne uønsket vegetasjon og regulere treantallet	Dekker utgifter til arbeid
Ivareta og utvikle miljøverdier	Skjøtsel av biologisk viktige områder	
	La områder stå urørt	
Ombygging/nybygging av broer	Sikre trygge passeringer over bekker/elver	
Ombygging og nybygging av skogsbilveger	Bidra til trygg og effektiv transport av tømmer ut av skogen med tømmerbil og sørge for god tilgang til produktive skogarealer	

Statsforvalteren i Oslo og Viken har laget et dokument som heter «Retningslinjer for søknader om tilskudd til bygging og ombygging av skogsveier, drift med taubane og drift med hest». Dette vil fungere som retningslinjer for tildeling av tilskudd til veg og drift i Lier kommune. Det vil bli lagt som vedlegg til dette dokumentet.

NMSK - Søknad og søknadsfrist

Skogkultur

Søknadsfrist for tilskudd til skogkultur er 25. november.

Søknad om tilskudd til skogkultur sendes sammen med skogfondskrav fortrinnsvis [via altinn](#), men kan også sendes pr. post eller e-post til kommunen.

Det er viktig at man skriftlig ber om tilskudd dersom man ønsker det.

Søknad om tilskudd til skogkultur skjer etter at tiltaket er gjennomført, samtidig med refusjonskrav fra skogfond.

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er retningsgivende for hva det kan gis tilskudd til og hvem som kan fatte vedtak om tildeling av tilskudd.

Skogsbilveier

Søknadsfrist for tilskudd til bygging av skogsbilvei er 1. mai.

Søknad om tilskudd til skogsbilveier sendes inn sammen med søknad om byggetillatelse eller etter mottatt godkjenning på tiltaket.

Tilskudd til skogsbilveier forutsetter godkjent byggetillatelse og at det foreligger en byggeplan som godkjennes av kommunen.

Prioritering og retningslinjer for tilskudd til skogsbilveier er beskrevet i eget dokument som heter «Retningslinjer for søknader om tilskudd til bygging og ombygging av skogsbilveier, drift i bratt terreng, drift med hest o.a. for Lier kommune».

Link til «Overordna retningslinjer for SMIL-tiltak i beiteområder og NMSK»

https://www.statsforvalteren.no/siteassets/fm-vestland/landbruk-og-mat/for-kommunane/rettleiing---overordna-retningslinjer-for-smil-tiltak-i-beiteomrade-og-nmsk_februar-2024.pdf

